

1870-01-01

Afsender  
J. C. Jacobsen

Modtager  
Carl Jacobsen

Type:  
Brev

Sprog:  
Dansk

Afsendersted:  
København

Modtagersted:  
Burton-on-Trent

Arkivplacering:  
Uden FA-nummer, æske F 13,1

Emneord:  
Carlsberg, Industriel arkæologi,  
bryggeriindretning,  
bryggeriteknologi

### Dokumentindhold

Om indretningen af Mellembryggeriet, om byg og humle.

### Transskription

Nytaarsdag. Aften

Kjære Carl!

Jeg seer af dit Brev, som vi modtog idag, at Du synes at være mest stemt for Planen No. 3.- Dersom Du fastholder denne Betragtning, staar det Dig frit at vælge, som Dig bedst synes.- Lad mig kun til din Overveielse sammenfatte de Betragtninger, der have ledt mig til Planen no 4 i en kort Oversigt: 1. Svalehuset synes ved en forventet Udvidelse ubetinget at burde have Plads over Midten af Gjærings- og Store- Bygningsgruppen. Det maatte altsaa flyttes, hvis det først blev anlagt efter No 3. Det samme antager jeg maatte blive Tilfældet med Fermenting Localet, der bør være saa beskyttet mod Kulde og Varme som muligt.. 2. Forbindelsen mellem samtlige Dele af Værket er bedst efter No 4.- 3. Transmissionen af Maskinerne er ligeledes bedst efter denne Plan.4. Det Ydre synes ogsaa at vinde meget betydeligt ved den centrale Beliggenhed

navnlig faaer Taarnpartiet og det eventuelle Klokketaarn først derved en passende Beliggenhed.- Jeg gjør opmærksom paa, at Facaden mod Nord bliver Hovedfacaden, hvorimod den sydlige vender Fronten mod min høitliggende Lagerbygning. 5. efter Planen 3 bliver der en lang, smal Gyde langs hele Sydsiden, uden Vendeplads for Vogne, og da den ligger indeklemmt mellem mit Steendige og Nybygningen vil den om Vinteren besværes af Snee.- 6. Efter Planen 4 bliver der mod Syd en Baggaard til at Skille dampe Faustg, maaske i et fritliggende Skuur, osv og Gaardspladsen mod Nord, der faaer en Bredde af over 40 Alen og en Længde af c 130 Alen bliver rigeig stor.- 7. Beliggenheden af Vaanings-huset er ubetinget heldigere

efter No 4 end efter No 3, men det er vel muligt, at det kunde faae en bedre Beliggenhed paa et tilkjøbt Stykke af Bülows Grund. Dog vil jeg paa det varmeste tilraade Dig i hvert Fald at lægge det saaledes, at Du har umiddelbar Kommunikation med Fabrikbygningerne, i alt Fald ved Hjælp af en Bedækket og lukket Gang, saa at Du, uden at tage Overtøi og Støvler paa, kan gaae i Bryggeriet.- Dette er en Mangel ved mit

Anlæg, saa jeg daglig føler, at jeg ikke uden videre kan gaae i Bryggeriet og naar jeg engang mister Kogsbølle, vil det blive meget føleligt. Hvad Brønden angaaer, er den saa rummelig, at der, om fornødent, meget godt kan bores deri senere, skjøndt den ligger under Huset. Disse Betragtninger have for mig havt afgjørende Vægt, men jeg vil, som sagt ikke paanøde dig en Plan, som Du

ikke selv synes er den bedste. Dersom Du altsaa foretrækker No 3, gaae vi strax ifærd med at bearbejde den. Brønden vil om nogle Dage være gravet til den bestemte Dybde, og i 14 Dage vil Udmuringen være færdig og saa begynde vi paa Boringen. Min Brønd i Haven er saa rig, som jeg kan ønske, siden Boringen i Januar. - Naar Du bliver færdig med Juleselskaberne, som jeg forøvrigt paa dine Vegne glæder mig over, kan Du vel om Aftnerne faae Roe til at gjennemtænke Planerne og jeg ønsker da, a Du vil sende mig dine Bemærkninger saa udførligt, at jeg kan give Nebelong en endelig Plan til Architectonisk Behandling. - Naar Sedlmayr kommer til Burton maa Du hilse ham fra mig og sige at det glædede mig meget, at gjøre hans Bekendtskab. Jeg vil overordentlig gjerne besøge München og Wien til Sommer, naar jeg havde hentet dig hjemn fra England og seet mig lidt nøiere om dér, men jeg maa jo først have dig sat ind i Bryggeriet før Du kan "gaae alene".

## II

Du omtalte i dit forrige Brev, at man burde følge Dreher's Exempel og forsøge paa at indføre mit Øl i London. Dette kunde være meget godt, men ikke paa Dreher's Viis i en Shop; derpaa har jeg ikke Greb og jeg vilde foretrække at levere det til en Agent (som dher Russet i Leith) paa Tønder til videre Forhandling paa Casks eller i Flasker. - Dersom man til Foraaret kunde opspørge et solid Firma, der vilde tage denne Forretning i sin Haand efter at have seet og smagt Prøver af mit Øl og maaske være opmuntret dertil gennem vore Landsmaænd derovre, vilde jeg gjerne gjøre Forsøg, men det Øl (til England), som jeg har brygget nylig, maa først være 4 Maaneder gl idetmindste. - Jeg har brygget det til 16½% Balling, uanseet den høiere Told, da jeg troer, at det vil behage mest i England og give mit Trade Mark den bedste Renomee. - Apropos.  
Har Du hørt noget om Anvendelsen af Glycerin

istedetfor Bisulphite of Lime til baiersk ØL? En Humlehandler her har

gjort mig opmærksom paa, at det skulde bruges i Tydskland og sendte mig forleden en Flaske af Dreher's Øl, som skulde være behandlet dermed. Det lignede i høi Grad mit Øl i Farve og smag, kun lidt bittre og jeg syntes at der var en svag Bismag. Forøvrigt indseer jeg slet ikke hvad Nytte Glycerin skulde gjøre. Spørg dog Sedelmayr om han veed Noget derom. Han omtalte ogsaa her en Overstrygning af Lagerfade med en Blanding af Beeg eller Harpix og Linolie, som var forsøgt i München og slet ingen Smag skulde give. Han ventede nærmere Oplysning derom hjemmefra. Spørg ham ogsaa derom.-

-----  
Jeg har nu sendt Bygprøverne fra Burton til Landbohøiskolen, hvor Analyserne skulle begynde efter Nytaar under Barfoeds Ledelse. Jeg har ogsaa skrevet til Theilmann om en

Prøve af det bedste skotske Maltbyg og gav ham Anviisning paa Younger, som jeg antager nok vil overlade mig den, hvis Theilmann ikke lettere kan faae den paa anden Maade. Desuden bliver 2 Sorter dansk Byg samt begge de tydske Analyserede. Jeg skal ikke glemme at sende Dig Afskrift deraf.- Jeg venter at faae et lille Parti Byg til et Støb fra Moltke Hvitfeldt, der er ligesaa smukt som Prøverne fra Bass. Vil Du have en Prøve af Maltet deraf og vise Malt-govenor, som sample af dansk Malt ? - Hvormeget er Tolden paa Malt i England ? Kunde man ikke gjøre Malt til England ? - Jeg troer at Du kunde gjøre Malt af dansk Byg.- Jeg haaber at jeg skal bidrage til at vore Landmænd lære at avle Maltbyg til England, men det var endnu bedre, at producere Malt til England. Hvad siger Du derom ?

Forsøm ikke medens Du er i Burton at erkundige Dig om de betydeligste og respectableste Firmaer, der handler med engelsk Humle, som Du jo maae bruge.- Før vi forlade England, var det bedst at vælge sin Leverandeur (eller maaske 2 for Concurrencens Skyld) og gjøre deres personlige Bekjendtskab. En Humlehandler, som gjerne vil gjøre sig behagelig for En, kan være til stor Nytte, som Mellemand og Raadgiver.- Jeg fik idag et nydeligt Brev fra den elskværdige Gloxin - kan Du ikke anbefale ham i Burton ? - med en Strasborger Postei.-

-----  
Dine Nytaarsbilletter - som vare très jolis - ere afleverede og sendte til Vedkommende.- Misteltenen skal nok blive benyttet; foreløbig har Frøken Berthelsen kun prøvet dens Magt.- havde Du blot været her i Søndags! Margrethe!! x)

# J. C. JACOBSENS ARKIV

CARLSBERGFONDET

Med hilsener fra din Moder og alle vore vore Venner  
Din Jacobsen

x) Hun og G. Rode spurgte om de maatte besøge os en Tirsdag Aften,  
da vi "modtage". Svaret var j' serai très heureux.

[illegible]

uanselig faar Tæsningsantid og det  
smukkeste Flottheden først dermed en  
gæstets beliggende. - Jeg gik op  
med Hænderne, at Tæsnings med Hoved  
bliver som Tæsnings, Inerind den sytellig  
menter Tæsnings med min færdiggende  
Læsebygning. 5. efter Plaan 3  
bliver der en lang, smal Bygning  
særlig Bygningen, inden Hænderne for  
Rogner, og de der ligger indtænkt  
med Hænderne og Bygningen  
ind der en Hænderne bafneret af  
Dua. - 6. efter Plaan 4 bliver  
der med Bygningen i Bygningen til at  
Bygningen og Hænderne Tæsnings, med Hænderne i at  
færdiggende Hænderne, op og Hænderne  
med Hænderne, der faar en Længde af over  
40 Alen og en Længde af 130 Alen  
bliver regelmæssig Hænderne. - 7. beliggende  
af Hænderne, er ubetinget færdiggende

efter N<sup>o</sup>. 4 end efter N<sup>o</sup>. 3, men det  
er vel sundt, at det Fund faar en  
bedre Betryngsats paa et velkjendt Stykke  
af Poulsons Grund. Dog vil jeg paa det  
naarværende tilraade dig: Jæmt dalt at  
lægge det paalænde, at der skal imidlertid  
Kommunikation med Selskabsbestyrelsen,  
i alt dalt end Jfælt af en bestemt  
af Løbets Gang, saa at der, inden at  
Løge Omvælt af Rømler paa, den gaar  
i betryngsats. - Dette er en Mangel  
end enik Anlæg, som jeg daglig føler,  
at jeg ikke inden midten den gaar i betryngsats  
af naar jeg nu angik minst Kogskalle,  
mit det bliver meget føleligt.

Jæmt bekendt angaar, at der skal  
nærmere, at der, en faar dalt, meget  
gode den have den faar, Jæmt den  
ligger inden Jæmt. -

Dette betragter jeg som en  
faar afjærende Kogt, men jeg vil, som  
fakt, ikke gaar dalt i en plan, som der

ithi salen fjunt so den bedste. Den samme  
da altfaa faa det N<sup>o</sup> 3, gaar mi  
for sig, især med at bære det den.  
Comanden mit om nogle dage naar gaar,  
hvis den bestemt sig, og i 14 dage mit  
Udsejlsrejsen naar færdig og saa begynder mi  
gaar Coringau. - Min Corand: færdig og  
saa mig, som jeg den anden, siden Coringau  
i Pommers. - Naar den mit bærer færdig  
med Julefesten, som jeg forøvrigt gaar  
den Høgen glæder mig over, den den mit om  
Aftensmalet saa so til at gjennemse det  
men og jeg anden da, at den mit færdig  
den Kommanderinger saa i det færdig, at jeg  
den gik Nethelony en anden færdig til arbi.  
teitovist besejnding. - Naar Sedlmayr kommer  
til Pommers naar den færdig som fra mig og sig.  
at det glæder mig meget, at gik som besejnding.  
Pab. - Jeg vilde særdeles glæde mig over  
skænken og Wien til Pommers, naar jeg færdig  
Julefest den som færdig og færdig mig lidt  
men om den, men jeg naar jo færdig som  
sig færdig i besejnding, færdig den den gaar  
alene.

II <sup>170</sup> <sup>(1)</sup>  
Du antalte: Dit forrige Brev, at man  
kunde følge Dreher's foresl og foreslaa paa  
at indfaa mit Sk. i London. Itha kunde  
man meget godt, men Itha paa Dreher's Sk.  
i en Shop; dengang var jeg Itha Gode og  
jeg mildt fortælle at Lægen. Det var nu  
Agent. (Samt af Mr. Russell: Leith) paa Cædres  
til mita Læfærdig paa Carls ellers:  
Alas. - Derfor man de Lægen til  
afpaa og solid Lægen, der mildt Lægen  
Lægen Lægen: sin færd af og  
Lægen færd af færd færd af mit Sk. og  
mæder Lægen af Lægen Lægen  
Lægen Lægen Lægen, mildt jeg Lægen  
Lægen Lægen, men det Sk. (det færd),  
Lægen jeg Lægen Lægen, men færd Lægen  
4 Maanedes og indtænde. - Jeg Lægen  
det det 16<sup>te</sup> to Ballen, mæder den Lægen  
Lægen, da jeg Lægen, at det mit Lægen  
i færd og Lægen mit Trade mark den  
Lægen Lægen. - Apropos. Jeg den  
Lægen Lægen an Lægen af Glycine

istadthas Bisulphide af Linné de Carroth  
fl. ? - for jernsulfatet som for gjaet  
viig af mosten som, at det kunde bruges  
i: Egheland og saute viig forladet en  
Slakte af Treheri fl., som kunde mere  
besandlet dermed. Det ligende i: Løi Grad  
mit fl.: Løse og Ruag, Linné det bittene  
og jern spjaltet at der var en smag besmag.  
Løsemit indtænke jern st. det Løse kyller  
Glycerin kunde gjære. Hver dag sedt,  
mager en som med Højet Drøm. Jern  
antatte ogsaa som en Omkostning af  
Lagrasat mit en betænding af Løse eller  
Jern og Linné, som var forstærket i: Næsten  
og st. viig Ruag kunde gjære. Jern antatte  
overens Oplysning Løse Hæmmer.  
Hver som ogsaa Drøm. -

Jern som mit st. Løsemit som Botten  
de Landbaseret, som Oualig som st.  
begjæde efter Hylde indet Høstet Løse.  
Jern som ogsaa Botten de Theilman som en

fråen af det bedste patent Maltbryj og gam  
Jens Christensen og paa Younger, som jeg  
antager nok mit ansvar for mig selv, som  
Huitmann ikke liden for saa der paa  
anden Maade. Dermed bliver de to  
sædskellige sager begge de bedste analyseret.  
Jeg skal ikke glemme at sætte dig i  
deraf. - Jeg mener at faa et lille  
parti bry til et Stok for Maltet Kvæst,  
der er ligesom smukt som forinden for  
Balt. Mit din som er fræn af Maltet  
deraf og mit Malt - governor, som sample  
af dansk Malt? - Formentlig er Colden  
paa Malt i England? Vinder man ikke  
gjæns Malt til England? - Jeg svarer at  
du finder gjæns Malt af dansk bry, som  
de ikke mildt sige, men de forstaaer ikke  
selv at malte dansk bry. - Jeg forber  
at jeg skal betrage det et mere Landmand  
lære at aale Maltbry til England, men det  
næst endnu bedre, at producere Malt til  
England. Hvad siger du derved?

"Jeg og G. Hede stundt om de gamle betingelser og om  
 "sværgene". "Hvad er det for en betingelse?"

Læseren ikke ved det du er i Bortan  
 at udførelse af den der betingelse  
 og udførelse af den der betingelse, der sandt  
 med udførelse af den der betingelse, som du jo saa  
 kender. - Der er forlædt færdig, som du  
 kender at være for Læseren (eller  
 udførelse af den der betingelse) og  
 giv den sandt pædagogiske betingelse.  
 for færdigfærdig, som giv den med giv den  
 sig betingelse for den, som du er til den  
 kender, som Mønstret af Læseren.  
 Jeg fik idag et udførelse for den  
 den udførelse af den der betingelse - som du ikke  
 udførelse for den der betingelse. - med en  
 Hørbarger for den. -

Den Hørbarger for den - som du er  
 den der betingelse - som du er af den der betingelse  
 den der betingelse. - Mønstret for den der betingelse  
 den der betingelse; færdig for den der betingelse  
 den der betingelse den der betingelse. - som du er  
 den der betingelse den der betingelse!! \*)  
 den der betingelse for den der betingelse af den der betingelse  
 den der betingelse den der betingelse.